

DUYGUSAL İSTİSMAR

Çocuğun sevilmemesi, ihtiyacı olan duygusal ilgi ve yakınlığın ona gösterilmemesi, görmezden gelinmesi gibi çocuğu sözel yolla psikolojik olarak yaralayan sürekliliği olan davranış kalıplarıdır.

Duygusal istismar en sık görülen ancak en zor tanımlanabilen bir istismar biçimidir. Tanımlanması çok zor olduğundan her olumsuz ebeveyn tutum ve davranışı bu kategorinin altına alınmamalıdır.

Duygusal istismarın tek bir olayla sınırlı olmadığını **tekrarlayan ve sürekliliğini koruyan** hakaret etme, tehdit etme, aşağılama, görmezden gelme gibi davranışlardan oluşan bir örüntü olduğunu anlamak çok önemlidir.

DUYGUSAL İSTİSMARA NEDEN OLAN DAVRANIŞLAR:

REDDETME

Çocuğa işe yaramaz, istenmeyen biri olduğu mesajını verme,

Çocuğu başarısız olarak tanımlama, takdir etmeme,

Onun düşünceleri ve duyguları olduğunu göz ardı etme,

Çocuğa kardeşlerinden farklı davranma,

Çocuk yardım istediğinde onu görmezden gelme, yardım etmeyi reddetme.

AŞAĞILAMA

Sürekli hakaret etme,

alay etme, lakap takma,

azarlama, küfretme,

herkesin içinde küçük düşürme,

gereksiz yere ağlatmak

gibi çocuğun kimliğini, onurunu yok eden davranışlardır.

UMURSAMAMA

Çocuğun duygusal gereksinimlerine karşı duyarsız olma,

çocuğun gelişimi için gerekli olan uyarıcılardan yoksun bırakılması,

sevgi ve şefkat göstermeme,

ismiyle hitap etmeme,

hiçbir davranışını önemsememe, onu yok sayma

YILDIRMA

Çocuğu aşırı derecede korkutma,

*kapalı yerlere kapatma,
şiddet içeren davranışları zorla izlettirme,
çocuğu terk etme, yaralama ya da öldürme tehdidinde bulunma,
çocuğun sevdiği kişi, hayvan ya da eşyaya zarar verme
ya da zarar verme tehdidinde bulunma,
yaşına uygun olmayan ağır işler yaptırmak,
korktuğunu bilerek o şeyi yapmaya zorlamak.*

YOKSUN BIRAKMA

*Çocuğun yaşlılarıyla uygun oyun ve aktivitelere girmesine izin vermemek,
çocuğa zamanının çoğunu odasında tek başına geçirmesini söylemek ya da onu buna zorlamak,
çocuğun özgürlüğünü kısıtlamak.*

Davranış bozuklukları sergilemesine göz yumma

*Çocuğun alkol ve diğer maddeleri kullanmasına göz yumma,
şiddet ya da pornografi içeren materyalleri izleme ya da okumasına;
çalma, fuhuş, kumar gibi suçları işlemesine izin vermek..*

İstismara uğrayan çocuk aynı zamanda farklı istismar türlerine maruz kalıyor olabilir.

Özellikle

fiziksel istismara ve cinsel istismara, duygusal istismar sıklıkla eşlik eder.

DUYGUSAL İSTİSMARIN ETKİLERİ

Duygusal istismar gözle görülür yaralar açmaz, ancak genellikle benlik saygısına bundan çok daha fazla zarar verir.

Duygusal istismar, etkileri sonradan ortaya çıkan izler bırakır. Duygusal istismarın izleri yaşam boyunca kendini gösterebilmektedir.

Duygusal istismarın verdiği acı istismarın bitmesiyle son bulmaz. Çünkü istismar edilen kişi, bu iletileri içselleştirir. Kişi kendini önemsiz, değersiz, güvenilmez, duygusal açıdan bağımlı, hiçbir şeyi hak etmeyen ve sevmeye layık olmayan biri olarak görebilir ve sanki gerçekten kötüyümüş gibi, cezalandırılmayı ve suçlanmayı hak ettiğini düşünebilir.

Duygusal istismara maruz kalan kişi içe kapanabilir, intiharı düşünebilir, kaygılı ya da depresif bir hale gelebilirler. Sık sık iş değiştirme, uyku bozuklukları, panik atak, kendine zarar veren ya da aşırı derecede riskli davranışlar sergileyebilir.